

Adviesnota aan het Algemeen bestuur

Datum	15 juli 2024
Steller	Eric Heitzer, Aniek Janssen
Agendapunt	6
Onderwerp	Opvolging zienswijzen ontwerpbegroting 2025-2028 en begrotingswijziging 2024
Bijlagen	Bijlage 6b; Zienswijzen begroting-begrotingswijziging per gemeente Bijlage 6c; Concept terugkoppeling gemeenteraden Bijlage 6d; Begroting 2025-2028 en begrotingswijziging 2024

Inleiding

In haar vergadering van 25 april 2024 heeft het Dagelijks Bestuur van de MGR de ontwerpbegroting 2025 – 2028 en de begrotingswijziging 2024 besproken waarna deze voor zienswijze is voorgelegd aan de deelnemende gemeenten. In deze adviesnota stellen wij een terugkoppeling op de ingediende zienswijzen en een eventuele verwerking in de ontwerpbegroting 2025-2028 en de begrotingswijziging 2024 voor, die ter vaststelling wordt voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van de MGR.

Toelichting

Van alle gemeenten heeft de MGR reacties op het verzoek om zienswijze vernomen. Een aantal gemeenten heeft daarbij aangegeven geen zienswijze in te willen dienen. Voorafgaand aan het ter vaststelling voorleggen aan het Algemeen Bestuur zijn de gemeenteraden in kennis gesteld van het oordeel van het Dagelijks Bestuur van de MGR op de ingediende zienswijzen en welke conclusies hieraan zijn verbonden (middels de brief in bijlage 5c).

De inhoudelijke opmerkingen (en onze voorgestelde reactie hierop) betreffen:

Opmerking: De MGR monitort op kwaliteit, rechtmatigheid en continuïteit. Onlangs is de waarborging van de jeugdzorg in het geding gekomen. De gemeente roept de MGR op hier extra aandacht voor te hebben, nu en in de komende jaren. Dit betreft het inbouwen van vroegtijdige signalering en het maken van concrete hernieuwde afspraken om de monitoring op kwaliteit, rechtmatigheid en continuïteit te garanderen. Dit vanuit de rol van de MGR als opdrachtgever aan de instellingen en de rol van de MGR als opdrachtnemer van de gezamenlijke gemeenten. De gemeente verwacht dat de MGR hierover op een open, directe en transparante wijze met betrokken partijen communiceert.

Reactie:

Waar het gaat om toezien op kwaliteit, rechtmatigheid en continuïteit is de MGR met een aantal aspecten bezig. Allereerst wordt bij de verlenging van de lopende contracten en bij de nieuwe contracten bekeken welke aanpassingen benodigd zijn t.o.v. de huidige contracten zodat kwaliteit, rechtmatigheid en continuïteit goed geborgd zijn in alle contracten. Daarnaast is in 2023 een nieuw algemeen controleplan gepubliceerd, waar

binnenkort een regionaal toezicht- en handhavingskader aan wordt toegevoegd zodat duidelijk is welke acties worden uitgevoerd door de MGR op het moment dat er signalen van zorg zijn van aanbieders. Tevens wordt onderzocht of de toezichthouders bij de MGR kunnen worden ondergebracht om de doorlopende lijn van contractmanagement en toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid te borgen. Tenslotte hecht ook de MGR grote waarde aan het open en transparant communiceren met betrokken partijen, waaronder ook de communicatie naar gemeenteraden toe. De MGR treedt met het Algemeen Bestuur in overleg op welke wijze hier een verbeterslag op kan worden aangebracht.

Hierbij merken we op dat het niet altijd is te voorzien dat organisaties in problemen geraken, omdat ontwikkelingen snel op elkaar kunnen volgen. De MGR doet zoveel mogelijk om hierop te anticiperen en zicht op te houden (bijvoorbeeld via de contractuele eisen over financiën en continuïteit, de monitoring van jaarrekeningen via A-Insights, het Early Warning System van de JA, etc.), maar kan niet voorkomen dat aanbieders toch in (financiële) problemen kunnen geraken.

Opmerking: De MGR wordt opgeroepen om bij de Kadernota 2026 en vervolgens de begroting 2026-2029 van de GR als uitgangspunt te hanteren dat de meerjarenbegroting beleidsarm dient te zijn danwel dat extra (ruimte vragende) kosten van nieuw beleid in beginsel worden opgevangen binnen de eigen exploitatie van de GR, met uitzondering van het ontwikkeltraject van de gemeenschappelijke regeling.

Reactie:

De MGR is in de kern beleidsarm. De bijdragen van gemeenten zijn direct gekoppeld aan de taken en de opdracht die de MGR heeft. Jaarlijks wordt het financieel resultaat verrekend met gemeenten, wat betekent dat de MGR reëel moet begroten, er zijn immers geen financiële reserves. Gemeenten mogen verwachten dat de MGR een 'lean'-organisatie is waarbij uiterst zorgvuldig met financiële middelen wordt omgegaan. Echter, gemeenten verwachten ook een zeker kwaliteitsniveau van de uitvoering van de MGR en daar zijn kosten aan verbonden.

Opmerking: De gemeente wil haar zorgen uiten over de mate waarin en de wijze waarop de MGR de gemeenten in staat stelt de opdrachtgeversrol richting aanbieders te vervullen naar aanleiding van de stijgende kosten in segment 1 jeugdhulp en de wachtlijst bij Beschermd Wonen en vraagt de MGR de doorontwikkeling van de procesregisseursrol ten behoeve van de samenwerking tussen gemeenten, de contractmanagementrol en de inkooprol onderdeel te laten uitmaken van het ontwikkeltraject van de gemeenschappelijke regeling.

Reactie:

De MGR treedt met het Algemeen Bestuur in overleg of er meer draagvlak is voor deze doorontwikkeling. Met het Algemeen Bestuur zal worden afgestemd hoe de doorontwikkeling in de gemeenschappelijke regeling en vervolgens in de begroting kan worden belegd en geborgd.

Opmerking:

In de veronderstelling dat de middelen uit module 2 integraal onderdeel uitmaken van de begroting heeft de gemeente twee vragen. In het AB is besloten tot een wijziging van de verdeelsleutel op module 2 van de gemeenschappelijke regeling.

- Op grond van welke bevoegdheid wordt deze verdeelsleutel nu gewijzigd?
- Welke motivatie ligt hieraan ten grondslag?

Reactie:

De verdeelsleutel BW, MO B&P zoals vastgelegd in artikel 1 sub g van Samenwerkingsmodule 2 van de GR, dient jaarlijks opnieuw te worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de MGR, opdat de MGR de verdeling van het saldo van de regionale begroting BW, MO, B&P op een rechtmatige wijze kan uitkeren aan de deelnemers. Zonder een jaarlijks vastgestelde verdeelsleutel kan de MGR in dat jaar geen rechtmatige uitkering doen van het saldo van de regionale begroting aan gemeenten.

Voor de jaren 2022 t/m 2024 is gebruikt gemaakt van een verdeelsleutel gebaseerd op de uitgangspunten zoals die bij aanvang van het contract in 2021 bekend waren. De gehanteerde uitgangspunten waren achterhaald en door het Algemeen Bestuur is besloten om vanaf 2025 te werken aan een nieuw verdeelsleutel, gebaseerd op objectieve kaders en uitgangspunten, waarbij de zorgvraag centraal staat in plaats van het zorgaanbod.

Eigenlijk was het plan om al in 2023 de verdeelsleutel op meer objectieve gronden te baseren, echter door het uitblijven van het landelijk verdeelmodel is deze discussie pas later opgepakt. Bekend was dat er bij de tot dan geldende verdeelsleutel gemeenten waren die een onredelijk voordeel en een onredelijk nadeel hadden.

Voor de verdeelsleutel 2025 geldt het kader zoals vastgelegde in artikel 1 sub g van de Samenwerkingsmodule 2 van de GR, waarbij 25% van het saldo wordt verdeeld naar rato van de inwoners en 75% van het saldo verdeeld naar rato van de lokale-zorg en toegangskosten. De nieuwe verdeelsleutel is financieel uitgewerkt gebaseerd op basis van het door de VNG uitgewerkte verdeelmodel volgens het model van Andersson Elffers Felix. De nieuwe verdeelsleutel leidt tot aanzienlijke verschillen tussen gemeenten. Door het Algemeen Bestuur is besloten om de verdeelsleutel 2025 voor 50% te baseren op de oude methodiek en voor 50% te baseren op de nieuwe methodiek.

Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur besloten om vanaf 2026 de verdeelsleutel volledig te baseren volgens de methodiek van Andersson Elffers Felix. Dit betekent een wijziging van artikel 1 sub g van de Samenwerkingsmodule 2 van de GR, waarover het Algemeen Bestuur eind 2024 een definitief besluit neemt.

Impact op de MGR

De vragen die bij de ingediende zienswijzen zijn gesteld geven geen aanleiding om de ontwerpbegroting 2025-2028 en de begrotingswijziging 2024 aan te passen.

Voorstel

De ontwerpbegroting 2025-2028 en de begrotingswijziging 2024, met in achtneming van de ingediende zienswijzen, ongewijzigd vast te stellen in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 5 september 2024.

Besluit algemeen bestuur MGR sociaal domein Limburg-Noord:

Beesel, 5 september 2024

De secretaris-directeur,

J. Kuijpers

De voorzitter,

M. Leenders